ՎԻԼՅԱՄ ՍԱՐՈՅԱՆ

ՀՆԱՐԱԾ ՍԻՐԱՎԵՊ ՍԻՐԱՅԻՆ ՈՏԱՆԱՎՈՐՆԵՐՈՎ ՈՒ ԱՅԼԵՎԱՅԼ ԲԱՆԵՐՈՎ

Իմ զարմիկ Առաքը մեկուկես տարով փոքր էր ինձանից, կլորադեմ, թուխ, արտակարգ բարեկիրթ: Եվ դա շինծու չէր. բարեկրթությունը նրա մոտ նույնքան բնական էր, որքան ինձ մոտ՝ անբարեկրթությունը: Դպրոցում, այնտեղ, ուր Առաքը հեշտությամբ դուրս էր գալիս ամենադժվարին դրությունից սիրալիր ժպիտի օգնությամբ, որը մերկացնում էր նրա վերևի նոսր ատամները և հալում մեր ուսուցչուհի միսս Դաֆնիի քար սիրտը, ես՝ հակառակը, հայտնվում էի ուղղակի դեպքերի կենտրոնում և աղմկալից եռանդով ապացուցում, որ մեղավոր է միսս Դաֆնին կամ մի ուրիշը, միայն ոչ ես, և պատրաստ էի հասնել նույնիսկ գերագույն դատարան, միայն թե ապացուցեմ իմ անմեղությունը:

Սովորաբար ինձ ճամփում էին տնօրենի մոտ: Երբեմն ես ծեծ էի ուտում մեր տնօրեն միստր Դերրինգրի հետ վեճի բռնվելու համար, որն իրբև վիճաբանող անպետքի մեկն էր: Հենց որ ես նրան դեմ էի անում պատին, նա իսկույն գոտին էր ձեռքն առնում:

Առաքն այդպես չէր, նրա մտքով իսկ չէր անցնում պայքարել հանուն արդարության: Ոչ խելքով, ոչ աշխուժությամբ նա ինձ չէր հասնի, բայց սովորում էր ինձ հետ միևնույն դասարանում՝ չնայած մեկուկես տարով փոքր էր ինձանից: Այդ այնքան էլ վատ չէր լինի, եթե մենք հինգերորդ դասարանցի լինեինք: Ուսուցիչների հետ վեճերը ես սովորաբար շահում էի, բայց փոխանակ ուրախությամբ ինձանից ազատվելու, նրանք հրաժարվում էին ինձ վեցերորդ դասարան փոխադրել, երևի հուսալով վեճը երկրորդ տարեցուց շահել և այդպիսով հաշիվները մաքրել ինձ հետ: Ահա թե ինչու այնպես էր ստացվել, որ հինգերորդ դասարանում ամենատարիքավոր աշակերտը ես էի:

Մի անգամ միսս Դաֆնին փորձեց ամբողջ աշխարհին ապացուցել, որ գրատախտակի վրա գրված ոտանավորի հեղինակը ես եմ: Ոտա-

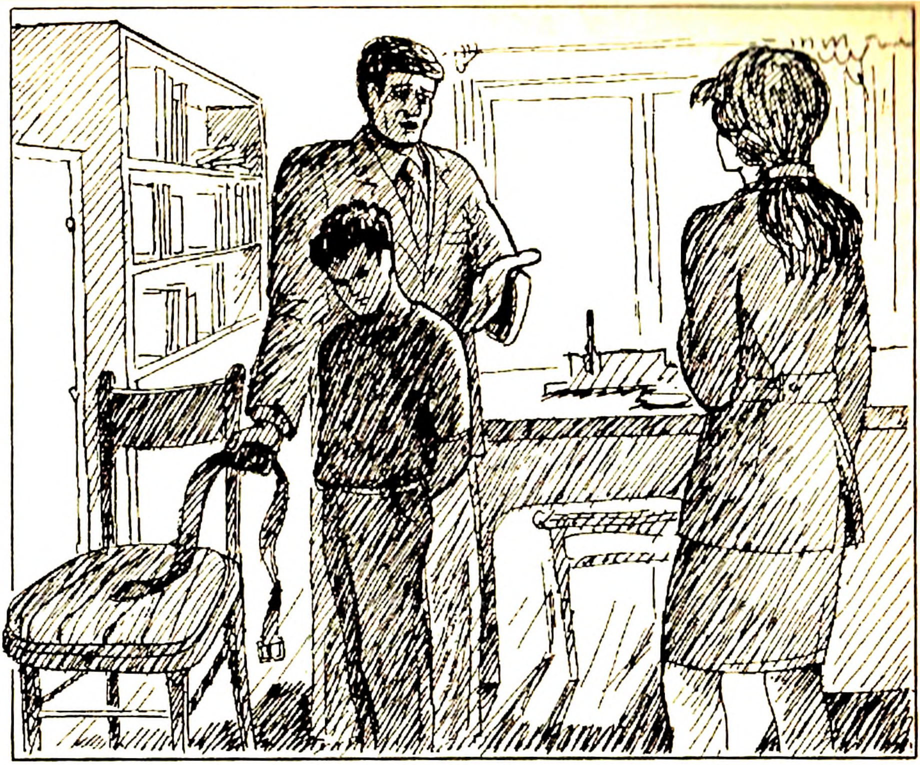

նավորի մեջ ասվում էր, որ միսս Դաֆնին սիրահարված է միստր Դերրինգրին և, որ նա սարսափելի սֆաք ունի: Բայց ոտանավորի հեղինակը ոչ թե ես էի, այլ իմ զարմիկ Առաքը: Եթե ես ոտանավոր գրելու լինեի, կգրեի ավելի արժանավոր բաների և ոչ թե միսս Դաֆնիի մասին: Սակայն միսս Դաֆնին, առանց անունը տալու, բայց քանոնը ձեռքին կանգնեց իմ նստարանի մոտ ու ասաց.

- Ես մտադիր եմ պարզել, թե ո՞վ է այդ խայտառակությունը կատարել և կհասնեմ այն բանին, որ այդ տղան կարգին պատժվի:

- Տղա՞ն, - ասացի ես: - Իսկ ի՞նչ գիտեք, որ դա տղա է և ոչ թե աղջիկ:

Միսս Դաֆնին քանոնը շրխկացրեց իմ աջ ձեռքի մատներին: Ես վեր թռա տեղիցս ու ասացի.

- Դուք իրավունք չունեք խփել իմ մատներին: Ես կգանգատվեմ:

- Նստի՛ր, - ասաց միսս Դաֆնին:

Ես նստեցի: Նա բռնեց իմ աջ ականջից, որը վատուց էր կորցրել իր ձևը, քանի որ միսս Դաֆնին և մյուս ուսուցիչները շարունակ քաշում էին:

Ես նստեցի տեղս ու կամացուկ, համարյա անլսելի ձայնով ասացի

- Դուք ղեռ կլսեք իմ մասին:

- Լեզուդ քե՛զ պահիր, - ասաց միսս Դաֆնին:

Չնայած սարսափելի շարացած էի այդ բոլորից, բայց և այնպես լեզուս դուրս գցեցի ու բռնեցի մատներով: Ճապոնացի, մեքսիկացի, հայ, հույն, իտալացի, պորտուգալացի և սովորական ամերիկացի փոքրիկ տղաներն ու աղջիկները, որոնք ամեն անգամվա պես սպասում էին ներկայացման, սկսեցին քրքջալ: Միսս Դաֆնին քանոնը բարձրացրեց ու պատահաբար դիպավ իմ քթին: Դա խիստ վիրավորական էր՝ մանավանդ այն պատճառով, որ այն ժամանակ, ինչպես և հիմա, իմ քիթը հիմնավոր քիթ էր: Քանոնը դեմ չէր առնի փոքր քթին, և ես միսս Դաֆնիի շարժումն ընդունեցի իբրև նուրբ ակնարկ իմ քթի չափերի մասին:

Ծնծված մատներով բռնեցի վիրավոր քիթս ու նորից վեր ցատկեցի:

- Դուք ինքներդ ասացիք, որ լեզուս ինձ պահեմ, - ասացի ես և սկսեցի պնդել, որ ոչ մի վատ բան չեմ արել, ճշտությամբ կատարել եմ նրա հրամանը, ուստի անմեղ եմ և անտեղի ծեծ կերա:

- Դե, դե, եռանդդ չափավորիր, - ասաց միսս Դաֆնին: - Ես այլևս չեմ ուզում տանել քո հիմարությունները: Քեզ կարգին պահիր:

Ես ձեռքս իջեցրի քթիցս և սկսեցի ինձ կարգին պահել: Ես ժպտացի նրան այնպիսի մի ձևով, ասես կարմիր խնձոր էի մատուցում: Իմ հանդիսատեսները ծիծաղից ոռնում էին, իսկ միսս Դաֆնին քանոնը ցած գցեց, նետվեց դեպի ինձ, նստարանին դիպչելով՝ սայթաքեց ընկավ, վեր թռավ տեղից ու սկսեց հետապնդել ինձ սենյակով մեկ:

«Էլի նույնը, - ասում էի ինքս ինձ՝ միսս Դաֆնիից ճողոպրելով մեկ ձախ, մեկ աջ: - Էլի հիմար պատմություն մեջ ընկա, որն անպայման կվերջանա սպանությամբ, իսկ իմ զարմիկ Առաքը, որն այս ամենի մեղավորն է, ինքն իր համար նստել ու քթի տակ ծիծաղում է: Արդարու-

թյուն չկա աշխարհում»:

Երբ վերջապես միսս Դաֆնին բռնեց ինձ, ավելի ճիշտ, երբ ես թույլ տվեցի ինձ բռնել, որովհետև չէի ուզում ավելի մեծ պատիժ ստանալ միստր Դերբինգրից, իսկական տուրուդմփոց բարձրացավ: Միսս Դաֆնին փորձում էր աչքերս հանել, պոկել ականջներս, մատներս ու ձեռքերս, իսկ ես ջանում էի համոզել, որ նա պետք է որ մեղմ լինի, քնքուշ ու կանացի:

Երբ նրա փուքը նստեց, ես վերադարձա իմ տեղը, և նորից խոսք բացվեց գլխավոր հանցագործության մասին. ո՞վ է գրատախտակի սիրային ոտանավորի հեղինակը:

Միսս Դաֆնին կարգի գցեց մազերն ու շորերը, շունչը ետ բերեց, պահանջեց լռել և, մի քանի ակնթարթ լռությունից հետո, երբ լսելի էր պատի ժամացույցի թիկ-թակը, նորից խոսեց.

- Ես բոլորին հերթով կհարցնեմ՝ դո՞ւ ես այդ խայտառակ ոտանավորը գրել գրատախտակին: Հուսով եմ, որ կլսեմ ճշմարտությունը: Եթե ստեք, միևնույն է, ես կգտնեմ հանցավորին, և նա ավելի խիստ կպատժվի:

Նա սկսեց հերթով հարցնել բոլոր տղաներին ու աղջիկներին, թե արդյոք նրանք չե՞ն գրել այդ ոտանավորը, և, իհարկե, բոլորը պատասխանեցին, որ ոչ: Նա հարցրեց իմ զարմիկ Առաքին, ու սա էլ ասաց, որ ոչ: Հետո ինձ հարցրեց, ես էլ պատասխանեցի «ոչ», և դա ճիշտ էր:

- Դնա տնօրենի մոտ, - ասաց նա: - Ստախո՛ս:

- Ես ոչ մի ոտանավոր չեմ գրել գրատախտակին, - ասացի ես: - Եվ բոլորովին էլ ստախոս չեմ:

Միստր Դերբինգրը այնքան էլ հիացմունքով չդիմավորեց ինձ: Երկու բոպե հետո դասարանից հայտնվեց Սուզի Կոկոմոտոն՝ միսս Դաֆնիի զեկույցով, որ նկարագրված էր իմ չարագործությունը: Եվ ոչ միայն նկարագրված, այլև մեջբերում էր արված: Միստր Դերբինգրը կարդաց զեկույցը, դեմքը ծռմռեց, ժպտաց, շրխկացրեց տարատակները, հազաց ու ասաց.

- Ինչո՞ւ ես գրել այս ոտանավորը:

- Չեմ գրել, - ասացի ես:

- Անշուշտ, դու կասես, որ չես գրել, բայց և այնպես ինչու ես արել այդ բանը:

- Չեմ արել:

- Մի՛ համառիր, - ասաց միստր Դեբրինգը: - Գիտես, որ չարժե այսպիսի գրգռիչ բուրեր տարածել: Ո՞ր տեղից հնարեցիր, թե միստր Դաֆնին սիրահարված է ինձ:

- Իսկ նա իսկապե՞ս սիրահարված է, - ասացի ես:

- Դե, այստեղ այդպես է ասվում, - ասաց միստր Դեբրինգը: -Ինչի՞ց ես այդպիսի տպավորություն ստացել: Գուցե նկատե՞լ ես, որ նա ինձ է նայում հիացմունքով կամ մի ուրիշ կերպ:

- Ես բոլորովին էլ չեմ նկատել, թե նա ինչ կերպ է նայում ձեզ, - ասացի ես: - Գուցե ինքնե՞րդ եք սիրահարվել նրան:

- Սրա վրա մտածել է պետք, - ասաց միստր Դեբրինգը: - Ընդհանուր առմամբ ռոմանավորը վատը չէ: Միայն թե մի բան... Դու իսկապե՞ս գտնում ես, որ միստր Դաֆնին այդքան տգեղ է:

- Ռոմանավորը ես չեմ գրել, - ասացի: - Ընդհանրապես ես այդպես չեմ գրում:

- Ուզում ես ասել, թե գրատախտակին քո ձեռագիրը չէ՞ր:

- Այո: Բացի դրանից, ես այդպիսի ռոմանավորներ չեմ գրում:

- Բայց հո ընդհանրապես ռոմանավորներ գրո՞ւմ ես:

- Ընդհանրապես գրում եմ, միայն՝ ոչ դրա նման:

- Այդպիսի բուրեր տարածե՞լ, - շարունակեց միստր Դեբրինգը: - Հուսով եմ՝ գիտես, թե դա ինչ է նշանակում:

- Ես միայն մի բան գիտեմ, - ասացի, - այդ ռոմանավորը ես չեմ գրել:

- Ինչ վերաբերում է ինձ, - ասաց միստր Դեբրինգը, - ապա ես գտնում եմ, որ միստր Դաֆնին բնավ էլ այնքան տգեղ չէ: Ընդհակառակը, կարելի է ասել՝ հրապուրիչ է:

- Դե, ուրեմն, հիանալի է, - ասացի ես: - Իմ ուզածը միայն այն է, որ ուրիշի մեղքերը ես չքավեմ:

- Բայց և այնպես այս ռոմանավորի հեղինակը կարող էիր դու լինել, - ասաց միստր Դեբրինգը:

- Ո՛չ այդ ռոմանավորի, - ասացի ես: - Ես կարող էի գրել միայն լավը:

- Ի՞նչ ես հասկանում ասելով՝ լավը, - հարցրեց միստր Դերրինգթը: - Սրանից գեղեցի՞կը: Թե՞ ... վիրավորականը:

- Իհարկե, գեղեցիկը, - ասացի ես: - Միայն ոչ ձեր միս Դաֆնիի մասին:

- Ահա թե ի՞նչ, - ասաց միստր Դերրինգթը: - Ես պատրաստ էի կասկածելու, թե արդյոք դո՞ւ ես այս ռոմանավորի հեղինակը, բայց այժմ ինքդ համոզեցիր ինձ: Ռոմանավորը դու ես գրել: Ուստի ես պետք է քեզ պատժեմ:

Ես վեր թռա և սկսեցի վիճել:

- Դուք ուզում եք ծեծել ինձ չարած բանի համար: Լա՛վ, դեռ կլսեք իմ մասին:

Նա ծեծեց ինձ, և ամբողջ դպրոցում լսեցին իմ ձայնը: Ես կաղին տարով վերադարձա դասարան:

Գրատախտակի վրայից ռոմանավորը ջնջված էր: Ամեն ինչ այնպես էր, ինչպես հարկն է: Հանցավորն արժանի պատիժ էր ստացել, ռոմանավորը ոչնչացված էր, հինգերորդ դասարանում կարգը՝ վերականգնված:

Իմ զարմիկ Առաքը նստել էր տուսիկ-փուսիկ, զմայլված՝ Ալիս Բովարդի սև խոպոպներով:

Հենց որ ընդմիջումն սկսվեց, ես նրան ցած գլորեցի ու հեծա վրան:

- Քո պատճառով ես ծեծ կերա, - ասացի, - այնպես որ մեկ էլ դրա նման բաներ չգրես:

Սակայն մյուս օրն առավոտյան գրատախտակի վրա հայտնվել էր մի նոր ռոմանավոր՝ գրված, անշուշտ, իմ զարմիկ Առաքի ձեռքով և, անկասկած, նրա ոճով, իսկ միս Դաֆնին նորից պատրաստվում էր մերկացնել ու պատժել հանցագործին: Երբ ես դասարան մտա, տեսա ռոմանավորն ու հասկացա, թե բանն ինչ է, խիստ վրդովվեցի: Առաքն արդեն չափ ու սահմանն անցել էր: Սկսեցի հայհոյել նրան, բայց նա իրեն լրիվ խուլի տեղ էր դրել, ու միս Դաֆնին էլ ենթադրեց, թե իմ խոսքը իրեն է վերաբերում:

- Ահա թե ի՞նչ, - ասաց նա, - երև ասելիք ունես, խոսիր բոլորին հասկանալի լեզվով:

- Միայն մի բան ունեմ ասելու, որ այդ ռուսանավորը ես չեմ գրել, ոչ էլ երեկվանից: Երև նորից գլխացավանքի մեջ ընկնեմ ռուսանավորի պատճառով, ինչ-որ մեկը դեռ կլսի իմ մասին:

- Նստի՛ր, - ասաց միսս Դաֆնին:

Ներկա-բացակայից հետո միսս Դաֆնին մի ամբողջ թերթ բուղթ գրոտեց՝ մտցնելով այնտեղ նոր ռուսանավորը, և կարգադրեց ինձ ուղերձը սանել տնօրենին:

- Ինչո՞ւ պիտի ես տանեմ, - ասացի: - Ես ոչ մի ռուսանավոր չեմ գրել:

- Արա՛ ինչ քեզ ասված է, - հրամայեց միսս Դաֆնին:

Ես մոտացա նրա սեղանին ու ձեռքս պարզեցի գրությունը վերցնելու: Միսս Դաֆնին բարձրով խփեց ձեռքիս: Ես ետ ցատկեցի ու գոռացի.

- Ես ձեր սիրային նամակների վոստատարը չեմ:

Իհարկե, չափն անցա: Միսս Դաֆնին այլևս չդիմացավ ու նստվեց իմ կողմը: Ես այնքան էի չարացած, որ դարձա ու նստվեցի Աստծի վրա: Նա ձեռացավ անմեղ գոհ ի՞ սատա նոյնիսկ չդիմադրեց, բայց այնքան ճարպիկն էր, որ բոլորովին անվնաս դուրս պրծավ, միևչդեռ ես ամբողջ հասակով փռվեցի հատակին: Հենց այդտեղ էլ միսս Դաֆնին վրա հասավ: Հաղթանակը նրանն էր: Երբ ես ներկայացա տնօրենին, երեսս ու ձեռքերս ամբողջովին ծածկված էին կապտուկներով ու ճանկռռվածքներով, իսկ միսս Դաֆնիի սիրային նամակը ճմռթված էր ու տեղ-տեղ պատռված:

- Ինչո՞ւ ես այսպես ուշացումով երևում, - ասաց միստր Ներրինգրը:

- Հե՛, գրությունը տուր այստեղ: Տեսնենք՝ այս անգամ ինչ օրին ես սարքել:

Նա վերցրեց գրությունը, հարթեց սեղանի վրա և սկսեց ուշադիր կարդալ: Կարդաց մի քանի անգամ: Նա չատ գոհ էր և, որքան կարող էր դատել, սիրահարված: Նա լայն ժպիտը դեմքին շրջվեց իմ կողմը և պատրաստվում էր հանդիմանություններ անելու իմ գլխին, որ ես միսս Դաֆնիին այդպանդակ էի համարում:

- Ոտանավորը ես չեմ գրել, - շտապով ասացի ես: - Երեկվանից նույնպես: Ես ձեզանից ոչինչ չեմ ուզում, միայն թե քիչ ու միչ կրթություն ստանամ: Որպեսզի ապրեմ և թույլ տամ՝ ուրիշներն էլ ապրեն:

- Լավ, լավ, - ասաց միստր Գերրինգը:

Նա միանգամայն զոհ էր:

- Երբ դուք սիրահարված եք նրան, - ասացի ես, - դա ձեր գործն է, իսկ ինձ հանգիստ թողեք:

- Ըստ իս, այնուամենայնիվ, դու կարող էիր միսս Դաֆնիի արտաքինի մասին ավելի սիրալիր արտահայտվել, - ասաց միստր Գերրինգը: - Երբ դու նրան տգեղ ես համարում, ուրիշները միգուցե գտնում են, որ այդպես չէ:

Օ՜, այ թե զզվել էի այս ամենից. ինչ էլ որ ասես, ոչինչ չի ազդում:

- Լավ, - ասացի: - Վաղը ես ավելի սիրալիր կլինեմ:

- Այդ արդեն ավելի լավ է, - ասաց միստր Գերրինգը: - Իսկ հիմա ես քեզ պիտի պատժեմ:

Նա ձեռքը տարավ դեպի գրասեղանի ներքևի դարակը, ուր դրված էր լինում գոտին:

- Այդ չեղավ, - ասացի: - Երբ դուք ինձ պատժեք, ես ավելի սիրալիր չեմ լինի:

- Հապա ի՞նչ անենք այսօրվա ոտանավորը, - ասաց միստր Գերրինգը: - Դրա համար է, որ պիտի պատժեմ քեզ: Դե, իսկ վաղը կտեսնենք:

- Ոչ, սըր, - ասացի: - Ոչ մի պատիժ:

- Դե լավ, - ասաց միստր Գերրինգը: - Միայն տես, հա, ավելի սիրալիր եղիր:

- Կաշխատեմ, - ասացի: - Հիմա կարելի՞ է գնալ:

- Այո, - ասաց նա: - Կարծում եմ՝ կարելի է:

Ես դիմեցի դեպի ելքը:

- Մի րոպե սպասիր, - ասաց միստր Գերրինգը: - Երբ դու չթղավես, ամեն մեկը գլխի կընկնի, որ այստեղ գործը կարգին չէ: Ետ արի ու թղավիր ինչպես հարկն է, հետո գնա, խնդրեմ:

- Թղավե՞մ, - ասացի: - Ինչպե՞ս կարող եմ թղավել, երբ ինձ ձեռք չեն

տալիս:

- Կարող ես, - ասաց միստր Դերրինգրը: - Պարզապես գոռա, իրրև թե ցավից:

- Դժվար թե կարողանամ, - ասացի ես:

- Ես գոտիով կկափեմ ահա այս արոռին, իսկ դու գոռա, - ասաց միստր Դերրինգրը: - Տար անգամ իրար հետևից:

- Կարծում եք՝ կստացվի՞, - ասացի ես:

- Իհարկե, կստացվի, - ասաց նա: - Դե, շուտ:

Միստր Դերրինգրն սկսեց գոտիով հարվածել արոռին, իսկ ես աշխատում էի գոռալ, ինչպես նախորդ օրը, բայց այնքան էլ բնական չէր ստացվում: Չայնս ինչ-որ կեղծ էր դուրս գալիս:

Մենք ստրված էինք այդ արարողությամբ, երբ իր սովորական անձով առանձնասենյակ մտավ միսս Դաֆնին: Աղմուկի պատճառով մենք ուշացմամբ նկատեցինք նրան:

Տասներորդ հարվածի վրա ես շուռ եկա դեպի միստր Դերրինգրը և ասացի. - Կացեք, արդեն տասը լրացավ:

Հենց այդտեղ էլ ես տեսա միսս Դաֆնիին: Նա կանգնել էր շշմած, բերանը բաց:

- Մի քիչ էլ, տղաս, - ասաց միստր Դերրինգրը: - Որպեսզի հաշիվը լրիվ լինի:

Ես չհասցրի նրան նախազգուշացնել, որ միսս Դաֆնին սենյակում է, և նա նորից սկսեց ծաղկել արոռը, իսկ ես առաջվա պես գոռում էի:

Սա արդեն պարզապես խենթություն էր:

Միսս Դաֆնին հազաց, միստր Դերրինգրը շուռ եկավ ու նկատեց նրան՝ իր սիրեցյալին:

Միսս Դաֆնին լուռ էր: Նրա լեզուն կապ էր ընկել: Միստր Դերրինգրը ժպտաց: Նա խիստ շփոթված էր և սկսեց անընդատակ բավահարել գոտին:

- Պատժում եմ տղային, - ասաց նա:

- Հասկանալի է, - ասաց միսս Դաֆնին:

Բայց դա բնավ էլ հասկանալի չէր նրան:

- Ես չեմ կարող անպատկառներին հանդուրժել մեր դպրոցում, - ա-

ասաց միստր Դերրինգրը:

Նա խենթորեն սիրահարված էր միսս Դաֆնիին: Գոտին բավահարելով՝ նա ճիգ էր գործադրում թեկուզ որևէ կերպ իրեն բարձրացնել սիրեցյալի աչքում: Սակայն միսս Դաֆնին բոլորովին չգնահատեց այդ ձևի պատիվը, երբ տղայի փոխարեն ծաղկում են արոռը, իսկ այդ միջոցին տղան գոռում է: Նշանակում է՝ նրանք երկուսով էլ՝ և՛ տղամարդը, և՛ տղան, պարզապես ծաղրուծանակում են արդարությունն էլ, անձնվեր սերն էլ: Նա խիստ բունավոր մի հայացք նետեց տնօրենի վրա:

- Օ՜, - ասաց միստր Դերրինգրը, - ուզում եք ասել, թե ես թակում էի արոռը: Բա՛յց մենք միայն փորձում էինք: Ճի՞շտ է, տղաս:

- Ոչ, ճիշտ չէ, - ասացի ես:

Միսս Դաֆնին գազազած շուռ եկավ ու անհետացավ, իսկ միստր Դերրինգրը նստեց արոռին:

- Տես, թե ինչ արիր, - ասաց նա:

- Հապա ո՞նց, - ասացի ես, - եթե դուք մտադիր եք նրա հետ սիրաբանել՝ խնդրեմ, բայց ինձ մի խառնեք այդ գործին:

- Էհ, - ասաց միստր Դերրինգրը, - ինչ-որ է...

Նա ընկճված էր ու տխուր:

- Լավ, - ասաց նա, - գնա դասարան:

- Միայն ուզում եմ՝ իմանաք, որ այդ ոտանավորները ես չեմ գրել, - ասացի ես:

- Դա ինչ նշանակություն ունի, - ասաց միստր Դերրինգրը:

- Կարծում էի՝ թերևս ձեզ կհետաքրքրեր:

- Միևնույն է, շատ ուշ է, - ասաց նա: - Այժմ այլևս նա ինձանով չի հիանա:

- Իսկ ինչո՞ւ դուք ինքներդ ոտանավոր չգրեք նրան, - ասացի ես:

- Ես ոտանավոր գրել չգիտեմ, - ասաց միստր Դերրինգրը:

- Այդ դեպքում փորձեցեք մի ուրիշ ձևով, - ասացի:

Երբ դասարան վերադարձա, միսս Դաֆնին խիստ քաղաքավարի էր ինձ հետ: Ես էլ՝ նրա հետ: Նա գիտեր, որ ես ամեն ինչ գիտեմ և հասկանում էր, որ ինձ հետ կատակ անել չի կարելի. չէ՝ որ ես կարող

էր կամ խանգարել նրա սիրախաղը, կամ այնպես անել, որ ամուսնանար անօրենի հետ: Ահա թե ինչու նա խիստ բարեհաճ էր իմ նկատմամբ:

Երկու շաբաթ անց պարապմունքները վերջացան, իսկ արձակուրդներից հետո միսս Դաֆնին այլևս չերևաց մեր դպրոցում: Կամ այն է միստր Դերրինգրը ոտանավորներ չէր գրել նրան, իսկ եթե գրել էր, ապա վատերը, կամ այն է՝ չէր ասել, որ սիրում է նրան, իսկ եթե ասել էր, ապա միսս Դաֆնին անտարբեր էր գտնվել, կամ թերևս միստր Դերրինգրը առաջարկություն էր արել, իսկ նա մերժել էր, որովհետև նա ամեն ինչ գիտեր, և ապա տեղափոխվել էր մի ուրիշ դպրոց, որպեսզի բուժեր իր խորտակված սիրտը:

Դրա նման մի բան:

ՀԱՐՑԵՐ ԵՎ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

1. Անծանոթ բառերը դո՛ւրս գրի՛ր և բառարանի օգնությամբ բացատրի՛ր:
2. Այս պատմությունը պատմի՛ր՝
ա) միսս Դաֆնիի կողմից,
բ) միստր Դերրինգրի կողմից:
3. Ցո՛ւյց տուր, որ պատմող հերոսը՝
ա) հումորով է (արարքներում, խոսքում),
բ) անաչառ է (պատմելիս կողմնապահություն չի անում),
գ) համարձակ է:
4. Վերաբերմունքը արտահայտի՛ր հերոսներից յուրաքանչյուրի նկատմամբ և պատճառաբանի՛ր:
5. Պատմող հերոսին համեմատի՛ր «Գեղեցիկ սպիտակ ձիու ամառը» պատմվածքի հերոսներից մեկի հետ:
6. Համեմատի՛ր այս պատմվածքը «Եառ մարդկային քթի մասին» պատմության հետ:
7. Նկարագրված դասը համեմատի՛ր ձեր դասերի հետ: